

BIBLIOTEKA
Zakł. Nar. im. Ossolińskich
XVI 3272

9/6
Habet Lector studiose, Aurelii Prudentii Cathemerinon hoc
est diurnarū rerum opus uariū & cū linguæ elegātia,
tū sententiæ grauitate, frequēti lectiōe dignis/
simum. Cui⁹ singulis odis, singulas har
monias q̄tuor uocū, nunq̄ an/
tea impressas, Hierony
mus Vietor Cal/
cographus,
singulari diligen
tia emēdatas, in studio/
forū cōem^{um} utilitatē adiecit, com
ponēte aliquādo eas, dño Vuolfgango
Grafinger Pānone, musico faigeratilsio, cuius
opa aliæ suauissæ harmoniæ i Horatii carmia struūt,
q̄ & ipsæ, si & hæ placuerit, breui, emēdatissæ in lucē dabūt.

Dicata est hæc in Prudentiū collata opera, Reueren/
do Domino Sebastiano Sperantio Præposito Brixi/
nē, Cæsarisq; & Gurtzenū Cardinalis a secretis &c.

REVERENDO domino Sebastiano Sperantio decretorū
doctōri, Præposito Brixinensi Cæsareæ maiestatis & Reue/
rendissimi domini Cardinalis Gurtzensis a secretis. Rudol/
fus Agricola Rhetus felicitatem & commendationem.

POeticam primariā quandā philosophiā esse memoriæ
proditū est, quæ mores, quæ affectiones nō sine q̄dam
animi uoluptate præciperet. Cuius originē uetustissimā esse
literarū testimonio, hominūq; doctissimorū acerrimo iudicio
comprobatū, saneq; comptum est. Quum ultramundanus &
innoābilis rex opifex, deus ipse statim pene a cōdito mundo
sua mysteria p̄ poetas describi uoluerit. Qd̄ & in inuictissimo
illo dūce Moyse, & in Idumeo Iob, in Dauid p̄re, filioq; Salo/
mone, in Isaia ac plerisq; aliis hebreis manifesto deprēdimus,
quorū scripta uersibus in patria lingua constāt. Et quoniā in
falsa quoq; religione (ut Augustinus testat) religiosos mise/
ratus est deus. Videmus & Apollinis, & Sibyllarū, & aliorū
uētū oracula uersibus ædita fuisse. Plato ergo grauissius phi/
losophorū lidro de legibus tertio poetarū genus esse diuinum
scripsit, quū huiusmodi poetis ingeniū esse oporteat, ut omni
hūanitate sub se relicta altiora petant & se inter deū, hoīemq;
medios p̄stent. Origenes quoq; in libris periarchon, uirtutē
q̄dam esse docet spiritalē quæ poeticā inspiret, cui⁹ inspirati/
one (quā in Phedro & Ione Plato diuinū furorē noīat) poetarū
repleant. Nam nō facile illis esset oīa p̄peruo, feliciq; stilo cō/
plecti, nisi adiuuāte, impellēteq; dei miro assensu, calescenteq;
diuini spūs igni quodā, quo deīde abeūte furore, uix ip̄i intelli/
gūt, ueluti si nō ip̄i p̄nunciauerit, sed deus illoꝝ ore p̄locut⁹
sit. Verū ei uero quū numeris, iisdēq; uariis poetica innitat, qd̄
alid eā dicere q̄ diuinā quādam musicā necesse est, cuius rōne

A z

XVI. Qu. 3272

mundū esse cōpositū Pythagorici uoluerūt, non q̄ ip̄am his,
q̄s p̄pter illarū excellētiā liberales noīant, ex qb̄ nullā poeti
cā eē Plato uult, q̄dā rōe inferiorē ueli, quū q̄tū reliq̄s aīcedat
disciplīas trib̄ Platonis signis Ion idicet, sed ut nouē musas
eē dixerūt p̄pter octo spherarū cœlestiū musicos concēt̄, &
unā maximā, q̄ ex oībus cōstat, harmoniā, cœlū ip̄m canere
affirmarūt. Quis autē poeticæ q̄dā affinitate p̄ximā musicā
nō laudet: nō p̄dicet nō maiorē imodū admiret: quū uel seip̄z
nouerit similitudine q̄dā musica cōpactū, tot̄. n. aī et corpis nr̄i
stat̄ et cōpagine q̄dā musica & musicis p̄portiōibus cōstat.
Quæ q̄dē cōueniētia tāta est, ut nō dubitarit Aristoxen̄ ille
Tarētiō, aīm, quē eī q̄ discipul̄ et aq̄lis Dicearch̄ q̄tuor
elemētōrū cōueniētiā diffinierat, eū dicere corpis harmoniā.
Quū itaq̄ Præposite dignissīe musica ap̄d sūmos et sapiētis-
simos uiros in maxia dignatiōe semp̄ hita sit, eiusq̄ excellētiā
nemo satis unq̄ laudare possit. Hoc Aurelii Prudentii Clemē
tis uiri cōsularis, poetæ Christiani Cathemerinon tuis delica-
tis aurib̄ haud idignū cēsui, tū q̄ te musica studiosissim̄ sem-
p̄ fuisse cōpertū habeā, eiusq̄ cultores miro quodā et incredibi-
li amore p̄sequis, tū ē q̄ superioribus illis t̄pibus dñs Vuolfgā
gus Grafinger sacerdos, musicus famigeratissius, oībusq̄ ob
aī, morūq̄ itegritatē & genuinā in eo hūanitatē, q̄ erga oēs uti
solet, cōmendabilis, instigāte eū loachimo Vadiano Heluetio
poeta, mutua mihi familiaritate cōiunctissio, hoīe ut ingenii ad
cūcta mire eruditi, ita aī in oēs liberaliū disciplīarū studiosos
multū p̄pēsi, singulis odis nouā uocū cōcinentiā nūq̄ aīhac
typis ip̄ssoriis iuulgatā adiecerit. Tuæ itaq̄ māsuētudinis erit
doctissīe Præposite, ut cū a grauiorib̄, seriisq̄ negotiis feriat̄
fueris, his te nouis harmoniis ī poeta Christiāo feliciter oble-
ctas, q̄ sub tuo felici auspicio ī mille exēplaria transcriptæ ad
sōem oīm cōspectū contendūt. Vale. & me ut cepisti ama.

Aurelii Clementis Prudentii in Cathemerinon præ-
fatio. Ode tricolos Gliconicū Asclepiadeū alchaicū.

Der quinquennia iam decem

Ni fallor, fuimus, septimus insuper

Annus cardo rotat, dum fruimur sole uolubili.

Instat terminus, & diem

Vicinum senio iam deus applicat,

Quid nos utile tanti spatio temporis egimus?

Aetas prima crepantibus

Fleuit sub ferulis, mox docuit toga

Infectum uiciis falsa loqui, non sine crimine?

Tum lasciuia proteruitas,

Ac luxus petulans (heu pudet, ac piget)

Pœdauit iuuenem nequicie sordibus, ac luto.

Exin iurgia turbidos,

Armarunt animos, & male pertinax

Vincendi studium subiacuit casibus asperis.

Bis legum moderamine

Frenos nobilium reximus urbium.

Ius ciuile bonis reddidimus, terruimus reos.

Tandem militia gradu

Euectum pietas principis extulit

Asumptum propius stare iubens ordine proximo.

Hæc dum uita uolans agit,

Inreplit subito canities seni

Oblitum ueteris Massaliae consulis arguens.

Sud quo prima dies mihi

Quam multas hyemes uoluerit, & rosas

Pratis post glaciem reddiderit, nix capitis probat

Nunquid talia proderunt

*Intera suorum
quibus signum
toto in dulo
conspicitur. Et
dicit se uel po-
nio huius adun-
tatum et. x. di-
catum*

*de fobis
thate
fulam*

*de fobis
thate
fulam*

*de fobis
thate
fulam*

*de fobis
thate
fulam*

*de fobis
thate
fulam*

*Marinat fobis
q. fobis popta
predagogorum*

*Doga a. fobis
popta
hinc togaty, p.*

*Massalia non
uulgaris est.*

*Crono
grapa
v. de fobis
popta
hinc*

Peccare constanter potest.

Quis mane sumpris neqter

Non erubescit poculis,

Cum sit libido, temperans

Castumq; nugator sapit.

Nunc nūc seuerum uiuit.

Nunc nemo tentat ludicrum,

Inepta nunc omnes sua

Vultu colorant serio.

Hæc ora cunctis utilis

Qua qsq; quod studet gerat,

Miles, togatus, nauita,

Opifex, arator, institor,

Illum forensis gloria,

Hunc triste raptat clasicum

Mercator hinc, ac rusticus

Auara suspirant lucra.

At nos lucelli, ac scœnoris,

Fraudisq; prorsus nescii

Nec arte fortes bellica,

Te Christe solum nouimus.

Te mente pura & simplici,

Te uoce, te cantu pio

Rogare curuato genu,

Flendo, & canendo discimus.

His nos lucratur q̄stibus.

Hac arte tantum uiuimus,

Hac inchoamus munera

Cum sol resurgens emicat.

Intende nostris sensibus,

Vitamq; totam dispice,

Sunt multa fucis inlita,

Quæ luce purgantur tuâ.

Durare nos tales iube,

Quales remotis sordit us

Nitere pridem iusseras

Iordano tinctus flumine.

Quodcūq; nox mūdi dehic

Infecit atris nubibus,

Tu rex Eoi syderis

Vultu sereno in lumina.

Tu sancte qui terrâ picem

Candore tingis lacteo,

Ebenoq; crystallum facis,

Delicta terge liuida.

Sub nocte iacob cœrula

Luctator audax angeli

Eousq; lux surgeret,

Sudauit impar præliō.

Sed cum iubar claresceret,

Lapsante claudus poplite,

Femurq; uictus debile

Culpæ uigorem perdidit.

Nutabat inguen saucium,

Quæ corporis pars uilior,

Longeq; sub cordis loco

Diram fouet libidinem.

Hæ nos docent imagines,

Hominem tenebris obsitum,

Si forte non cedat deo,

Vires rebelles perdere.

Erit tamen beator

Intemperans membrum, cui

Luctando claudum, et tabidū

Dies oborta inuenerit.

Tandem facessat cæcitas,

Quæ nosmet in præceps diu

Lapsos sinistris gressibus

Errore traxit deuo.

Hæc lux serenam cōferat;

Purosq; nos præstet sibi.

Nihil loquamur subdolum.

Voluamus obscurum nihil.

Sic tota decurrat dies.

Ne lingua mēdax, ne manus,

Oculiue peccent lubrici,

Ne noxa corpus inquinet.

Speculator adstat desuper,

Qui nos diebus omnibus,

Actusq; nostros prospicit

A luce prima in uesperum.

Hic testis, hic est arbiter,

Hic intuetur quicquid est

Humana qd̄ mens concipit.

Hunc nemo fallit iudicem.

Sequitur Melodia

Discant. Altus. Tenor. Bassus. Musical notation for four voices.

Handwritten notes below the musical score.

Extensive handwritten marginalia on the left side of the page.

Extensive handwritten marginalia on the right side of the page.

Ode monocolos Pentastro
phos heptimetros dactyli
cum trimetrum hypercatale
aticum Alcmanium.

Hymnus ante cibum.

Crucifer bone lucifator
Oipares pie uerbigena

Edite corpore Virgineo
Sed prius in genitore potens

Astra solum, mare q̄ fierent.

Huc nitido precor intuitu

Flecte salutiferam faciem

Fronte serenus, & inradia,

Nominis ut sub honore tui

Has epulas liceat capere.

Te sine dulce nihil domine,

Nec iuuat ore quid appetere

Pocula ni prius, atq; cibos

Christe tuus fauor imbuerit

Omnia sanctificante fide.

Fercula nostra deum sapiat.

Christus & influat in pateras

Seria, ludicra, uerba, iocos.

Deniq; qd̄ sumus, aut agim?

Trina superna regat pietas.

Hic mihi nulla rosae spolia

Null⁹ aromate fragrat odor

Sed liquor influit Ambrosi⁹,

Nectareamq; fidem redolet

Fusus ad usq; patris gremio.

Sperne camoena leues ederas

Cingere tempora q̄s solita es,

Sertaq; mystica dactylico

Texere docta, liga strophio

Laude dei redimita comas.

Quod generosa potest auia

Lucis, & atheris indigena

Soluere dignius obsequium?

Quam data munera si recinat

Artificem modulata suum?

Ipse homini q̄ cuncta dedit,

Quae capimus dn̄ante manu

Quae pol⁹, aut hum⁹, aut pe

Aere, gurgite, rure creat (lag⁹?

Haec mihi subdidit et sibimet

Callidus, inlaqueat uolucres

Aut pedicis dol⁹, aut maculis.

Inlita glutine corticeo

Vimina plumigeram seriem

Impediunt, & abire uetant.

Ecce p̄ æquora fluctu uagos

Texta greges sinuosa trahunt

Piscis item sequitur calamum

Raptus acumine uulnifico

Credula saucius ora cibo.

Fundit opes ager ingenuas.

Diues aristiferae segetis

Hic ubi uitea pampineo

Hic si

Brachia palmite luxuriant

Pacis alumna ubi bacca uiret.

Hac opulenta Christicolis

Seruit et omnia suppeditant.

Absit enim procul illa fames

Caedibus ut pecudum libeat,

Sanguineas lacerare dapes.

Sint fera gentibus idomitis,

Prandia de nece quadrupedū

Nos oleris, comanos siliqua

Fœta legumine multimodo

Pauerit innocuis epulis.

Spumea mellestra gerunt ni

Vbere de gemio latices, (ueos

Perq; coagula densa liquor

Insolidum coit, & fragili

Lac tenerū premitur calatho

Mella recens mihi cecropia.

Nectare sudat olente fauis

Hac opifex ap̄is aërio

Rore liquat, tenuiq; thymo,

Nexilis incia connubii.

Hic quoq; pomiferi nemoris

Munera miua proueniunt

Arbor on⁹ tremefacta suum

Deciduo grauis imbre pluit,

Puniceosq; iacit cumulos,

Quae ueterū, tuba que lyra

Flatibus incita, uel fidibus

Diuitis omnipotentis opus,

Quaeq; fructa patēt homini

Laudibus æquiperare queat

Te pater optie mane nouo.

Solis & orbita cū media est,

Te quoq; luce sub occidua

Sumere cū monet hora cibū,

Nostra deus canet armonia,

Quod calet habitus interior

Corde qd̄ abdita uena tremit

Pulsat et insita, quod resonat.

Lingua sub ore latēs caueam

Laus superi patris esto mihi.

Nos igitur tua sancte man⁹

Cespite composuit madido

Effigiem meditata suam.

Vtq; foret rata materies

Flauit & indidit ore animam.

Tum p̄ amena uireta iubet,

Frondicomis habitare locis.

Ver ubi perpetuum redolet,

Prataq; multicolora latex

Quadrifluo celer amne rigat

Hac tibi nūc famuletur ait,

Vsibus omnia dedo tuis,

Sed tamen aspera mortifero

Stipite carpere poma ueto,

Qui medio uiret in nemore.

Hic draco perfidus, indocile

Virginis illicit ingenium,

Vt socium maleuada uirum

B. 3

Mandere cogeret ex uetitis
Ipsa pari peritura modo.
Corpora mutua nō se nefas
Post epulas inoperta uident
Lubricus error & erubuit.
Tegmina suta parant foliis
Dedecus ut pudor occuleret.
Conscia culpa deū pauitans
Sede propria procul exigitur
Innuba sc̄emina, quæ fuerat
Coniugis excipit imperium
Foedera tristia iussa pati.
Author et ipse doli coluber,
Plectit̄ improbus, ut mulier
Colla trilinguia calce terat,
Sic coluber muliebri solum
Suspicit, atq; uirum mulier.
His duobus uitiosa dehinc
Posteritas ruit in facinus,
Dumq; rudes imitatur auos,
Fasq; nefasq; simul glomerās
Impia crimina morte luit.
Ecce uenit noua progenies,
Aethere prodit̄ alter homo,
Non luteus, uel ut ille prius.
Sed deus ipse gerens homine
Corporeisq; carens uitiiis,
Fit caro uiuida, sermo patris
Numine quā rutilante grauis
Non thalamo, neq; iure tori,

Nec genialibus illecebris
Intemerata puella parit.
Hoc odium uetus illud erat,
Hoc erat aspidis atq; homis
Digladiabile discidium,
Qd̄ modo cernua sc̄emineis
Vipera proteritur pedibus.
Edere nanq; deum merita
Omnia uirgo uenena domat
Tractibus anguis inexplicitis
Virus inermis piger reuomit
Gramine concolor in uitridi.
Quæ feritas mō nō trepidat
Territa de grege candidulo
Impaudas lupus inter oues
Tristis obambulat, & rapidū
Sanguinis imemor os cohibet
Agnus enim uice mirifica,
Ecce leonibus imperitat,
Exagitantq; truces, aquilas.
Per uaga nubila, perq; notos
Sydere lapsa columba fugat.
Tu mihi christe colūba potēs
Sanguine pasta cui cedit auis,
Tu niueus per ouile tuam,
Agnus hiare lupū prohibes
Sub luga tigridis ora premēs
Da locuples De⁹ hoc faūlis
Rite precantibus, ut tenui
Membra cibo recreata leuēt.

Neu piger imodiciis dapibus
Viscera tāta grauet stomach⁹
Hauit⁹ amarus abesto pcul
Nec libeat tetigisse manu
Exitiale quid, aut uetitum,
Gustus, & ipse modū teneat
Sospitet ut iecur incolome.
Sit satis anguib⁹ horrificis
Liba quod impia corporibus
Ah miseram peperere necem
Sufficiat semel hoc facinus,
Plasma dei potuisse mori.
Oris opus, uigor igneolus.
Non morit̄, quia flante Deo
Compositus, superoq; fluens
De solio patris artificis
Sequitur Melodia.

Vim liquidæ rationis habet.
Viscera mortua, quin etiam
Post obitum reparare datur.
E que suis iterum cumulis
Prisca renascitur effigies
Pulueo coeunte situ.
Credo eq̄dē (neq; uana fides)
Corpora uiuere more aimæ.
Nā modo corporeū memini
De phlegetonte gradu facili
Ad superos remeasse deum.
Spes eadē mea mēbra ma/
Quæ redolētia funereo (net
Iussa quiescere sarcophago.
Dux parilis rediuius homo
Ignea Christus ad astra uocat

Dis
Te
Alt
Ba

ODE Monocolos tristrophos trochaicum

Phalecium.

Hymnus post cibum.

PArtis uisceribus ciboq; sumpto,

Quem lex corporis imbecillaposcit

Laudem lingua deo patri rependat

Patri qui cherubim sedile sacrum.

Necnon & seraphin suum in supremo

Subnixus folio tenet regitq; .

Hic est quem zebaoth deum uocamus,

Expers principii, carensq; sine.

Rerum conditor & repertor orbis.

Fons uitæ liquida fluens ab arce,

Infusor fidei, sator pudoris,

Mortis per dormitor, salutis autor.

Omnes quod sumus ac uigemus inde est.

Regnat spiritus ille sempiternus

A Christo simul & parente missus.

Intrat pectora candidus pudica,

Quæ templi uice consecrata ridet

Postquam conbiberint deum medullis.

Sed si quid uicii, doli ue nasci

Inter uiscera iam dicata sensit

Ceu spurcum refugit celer sacellum.

Tetrum fragrat enim uapore crasso

Horror conscius æstuante culpa,

Offensumq; bonum niger repellit.

Hic solus pudor, innocensq; uotum

Handwritten notes and scribbles on the left margin.

Extensive handwritten marginalia in Latin script, including phrases like 'Phalecium', 'Hymnus post cibum', and various annotations.

OPRAWĘ WYKONANO
w prac. inż. konserwat.
Biblioteki „Ossolineum”
Data 17.7.76 podpis *Urajch*

1 k. 60

*6376
8.6.*

